

WYDZIAŁ SPRAW SPOŁECZNYCH I MIESZKANIOWYCH

Zatwierdzam:

RAPORT

z wykonania w 2018 roku

Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Ostrołęce na lata 2017-2022

OSTROŁĘKA MARZEC 2019

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1030, ze zm.) uchwałą Nr 256/XXXVII/2016 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 29 grudnia 2016 r. przyjęto Program Przeciwdziałania Narkomanii w Ostrołęce na lata 2017 – 2022. Artykuł 11 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że organ wykonawczy gminy sporządza raport z wykonania programu i przedkłada go radzie gminy.

Celem strategicznym Programu jest ograniczenie stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych - tzw. dopalaczy oraz związanych z tym problemów społecznych w Ostrołęce.

Realizatorzy Programu: placówki oświatowe, jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, a także Komenda Miejska Policji, Straż Miejska, Stowarzyszenie Promocji Zdrowia „Nadzieja”, NZOZ „MONAR” oraz inne.

W celu realizacji zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania narkomanii Prezydent Miasta Ostrołęki systematycznie inicjuje i wspiera różnego rodzaju działania profilaktyczne, mające na celu podniesienie świadomości dzieci, młodzieży i osób dorosłych (w tym rodziców) nt. szkodliwości używania środków psychoaktywnych, poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii.

Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii, w ramach zadań własnych gminy, finansowane były ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych – art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, ze zm.).

Realizacja celu strategicznego Programu odbywała się poprzez działania określone w celach operacyjnych.

Cel operacyjny 1: Działania informacyjne i edukacyjne ukierunkowane na kształtowanie właściwych postaw wobec narkomanii i środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych wśród mieszkańców miasta Ostrołęki.

Zadanie szczegółowe 1.1 Edukacja zdrowotna mająca na celu kształtowanie świadomości zdrowotnej oraz podnoszenie motywacji do dbania o zdrowie dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki używania różnych substancji psychoaktywnych oraz wynikających z tego negatywnych konsekwencji zdrowotnych.

Zadanie szczegółowe 1.2 W ramach kampanii społecznych prowadzenie działań edukacyjnych na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz używania produktów leczniczych w celach pozamedycznych.

Działania mające na celu ograniczenie zjawiska narkomanii realizowane przez Komendę Miejską Policji w Ostrołęce.

W ramach codziennej służby policjanci z poszczególnych komórek organizacyjnych Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce systematycznie podejmowali działania mające na celu rozpoznawanie środowisk związanych ze środkami zmieniającymi świadomość, wykrywanie sprawców przestępstw narkotykowych, eliminację tego typu środków z obiegu w przestrzeni publicznej oraz ograniczanie alkoholizmu i narkomanii.

Ważnym zadaniem realizowanym przez policjantów było prowadzenie działań profilaktycznych w tym zakresie. Ukierunkowane one były na uświadamianie młodym ludziom czym tak naprawdę są narkotyki, dopalacze i wszystkie środki zmieniające świadomość oraz informowanie jakie wywołują one skutki w wymiarze zdrowotnym, ekonomicznym, osobistym i społecznym każdej rodziny.

Miały one odzwierciedlenie w akcjach Komendy Miejskiej Policji ukierunkowanych na działania profilaktyczne m.in.:

- zorganizowano debaty szkolne pn. „**Narkotyki, dopalacze? Nie tędy droga!**”, w formie spotkań profilaktycznych w ostrołęckich placówkach oświatowych ukierunkowane na przeciwdziałanie narkomanii, podczas których występowali w roli prelegentów m.in. policyjni profilaktycy, pracownicy Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej oraz Pan Adam Wołosz - lokalny artysta. Spotkania z młodzieżą i nauczycielami dotyczyły metod współpracy z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży, przestępczością oraz demoralizacją, w szczególności narkomanią i alkoholizmem. Tematyka spotkań dotyczyła przede wszystkim znajomości oraz umiejętności interpretacji podstawowych pojęć związanych z substancjami psychotropowymi i środkami odurzającymi, ich właściwościami i skutkami ich używania. Podczas spotkań duży nacisk został położony na kwestie odpowiedzialności

prawnych oraz procedur postępowania nauczycieli w kontakcie z osobami pod wpływem lub posiadającymi środki psychoaktywne.

- prowadzono dla uczniów szkół średnich edukację poprzez projekcję filmu „**Najlepszy**”, w sali Ostrołęckiego Centrum Kultury. Młodzież wzięła udział w pogadance prowadzonej przez funkcjonariusza policji i kierownika Ośrodka Terapii Uzależnień „Monar” w Lipiance. Ta forma przekazu cieszyła się dużym zainteresowaniem młodzieży. Łącznie w czterech odsłonach projektu wzięło udział 1.300 uczniów.
- poprowadzono w SP Nr 1 Ostrołęką Noc Profilaktyki pod hasłem „**Nie zmarnuj swojego życia**”, której przesłaniem było promowanie mody na życie wolne od uzależnień, w formie pokazania ciekawych form spędzania wolnego czasu, pogadanek i koncertu profilaktycznego prowadzonego przez grupę RYMcerze. Poruszano tematykę uzależnień od substancji psychoaktywnych, w tym uzależnień behawioralnych, promowano bezpieczeństwo w Internecie oraz rozwijanie zainteresowań i pasji. W akcji wzięło udział 200 uczniów, 30 rodziców i 15 nauczycieli.
- przeszkolono kobiety w ramach akcji „**Bądź bezpieczna**” – edycja XV, XVI i XVII, podczas których realizowane były zajęcia z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym i handlu ludźmi, które są związane z uzależnieniami takimi jak alkoholizm i narkomania. Na zajęciach były przedstawiane prezentacje i realizowane prelekcje dotyczące zagrożenia narkomanią. Liczba uczestniczek – ok. 30 osób na każdym szkoleniu, tj. ok. 90 kobiet w wieku od 15 roku życia.

Dodatkowo ostrołęccy policjanci włączali się w działania organizowane na terenie miasta Ostrołęki m.in. festyny i pikniki rodzinne oraz profilaktyczne ukierunkowane na przeciwdziałanie uzależnieniom od środków psychoaktywnych.

Zadanie szczegółowe 1.4 Promowanie zdrowego stylu życia oraz właściwych, pożądaných społecznie postaw poprzez organizowanie różnego rodzaju imprez kulturalnych, sportowych skierowanych do rodzin, dzieci i młodzieży. Umożliwianie i uatrakcyjnianie wspólnie spędzanego czasu wolnego w sposób konstruktywny, wolny od działania substancji psychoaktywnych.

Zespół Placówek Wsparcia Dziennego w Ostrołęce uczestniczył lub organizował dla dzieci i młodzieży różnego rodzaju imprezy kulturalne i sportowe wolne od substancji psychoaktywnych, m. in.:

- Dzień Rodziny w Gospodarstwie Agroturystycznym w Olszewce - piknik, wspólne dla dzieci i ich rodziców integracyjne zabawy sportowe, przejażdżki bryczką, grillowanie (dzieci ze świetlic i ich rodziny oraz rodziny wspierane przez asystentów),

- Integracja z „Promykiem” – podchody i ognisko dla wszystkich świetlic ZPWDz w lesie na osiedlu Łazek,
- O higienie dłoni i zdrowym odżywianiu - spotkanie edukacyjne z pracownikami Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej,
- Wakacyjna wycieczka edukacyjna do Łomży i Drozdowa : wizyta w papugarni i zwiedzanie katedry gotyckiej w Łomży, warsztaty botaniczne i zwiedzanie „Muzeum Przyrody” w Drozdowie,
- Przygotowania i systematyczne spotkania dzieci i wychowawców na próbach (trwały od maja 2018). Występ artystyczny podczas VII Ogólnopolskiego Zlotu Asystentów Rodziny w Ostrołęce we wrześniu 2018 r. – głównym organizatorem był Zespół Placówek Wsparcia Dziennego,
- „Dzień bez samochodu” – udział w pikniku MZK, dzieci ze świetlic wykonały na scenie piosenkę świetlicową i dwa układy taneczne, na stoisku ZPWDz zaprezentowano prace plastyczne dzieci ze świetlic,
- Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem - występ dzieci ze świetlic ZPWDz na scenie przy DH Kupiec, na stoisku ZPWDz zaprezentowano prace plastyczne dzieci ze świetlic,
- Występ dzieci ze świetlic ZPWDz z przygotowanym przedstawieniem świątecznym pt. „Wigilijna ulica”.

Łącznie z oferty placówek wsparcia dziennego funkcjonujących (prowadzonych przez ZPWDz i TPD) na terenie Ostrołęki skorzystało w 2018 r. - 372 dzieci, a w 2017 r. – 211 dzieci.

Placówka Pieczy Zastępczej „Korczakówka” w 2018 roku prowadziła konstruktywne spędzanie wolnego czasu jako alternatywa dla zachowań niepożądanych poprzez udział wychowanków w imprezach, zajęciach turystycznych, kulturalnych i sportowych, tj.:

1. Wycieczka (6 – dniowa) Berlin – Lubeka – Hansa Park- Legoland.
2. Uczestnictwo w treningu i pokazie sztuk walki w Akademii Gorilla.
3. Wycieczka do Warszawy – wizyta w Komendzie Głównej Policji, w tym spotkanie z grupą antyterrorystyczną, korzystanie z parku wodnego w hotelu REGENT, spotkanie w japońskiej restauracji i degustacja sushi.
4. Wycieczka do Wrocławia – warsztaty bankowe z przedsiębiorczości, warsztaty ceramiczne – plastyczne, zwiedzanie Muzeum Figur Woskowych w ramach „Nocy Muzeum”, zwiedzanie ZOO, Afrykarium.
5. Spotkanie z Przemysławem Świerczem – kapitanem amp. reprezentacji Polski w piłce nożnej i Grzegorzem Łomaczem – mistrzem świata w piłce siatkowej.

6. Piknik w Gospodarstwie Agroturystycznym w Olszewce – ognisko, przejazd bryczką, gry i zabawy plenerowe.

7. Wyjazd do Warszawy na mecz Polska – Litwa rozgrywanym na PGE Narodowym.

8. Udział młodszych dzieci w półkoloniach – m.in. wycieczka do Rucianego Nidy, rejs statkiem, wizyta w Parku Rozrywki w Kadzidłowie, zabawy w Figlarium oraz Aquaparku, seans filmowy, wizyta w Multimedialnym Centrum Natura.

9. Wyjazd do mazurskiej miejscowości Krzyże – zwiedzanie okolicy, rejs statkiem, zwiedzanie Leśniczówki Pranie, gry i zabawy w plenerze.

10. Rajd rowerowy „Śladami Niepodległości” – zwiedzanie Mauzoleum Bitwy pod Ostrołęką na Fortach Bema w Ostrołęce, lekcja historii, konkurs historyczny, ognisko.

11. Wycieczka do Stadniny Koni Ferensteinów w Gałkowie – zwiedzanie stadniny, przejazd bryczkami, ognisko.

12. Wycieczka do Warszawy - „Hangar 646 – trampoliny i rampy”, spotkanie z kapitanem Green Caffè Nero, świąteczny lunch w restauracji Adama Gesllera „U kucharzy”, lekcja artystyczna „ Droga do niepodległości” w Muzeum Narodowym, lekcja tańca/ trening wodny w Hotelu Regent, wigilijna kolacja w restauracji „Bierhalle”.

Istotnym elementem pracy pedagogicznej placówki było zaproszenie i udział rodziców w wydarzeniach ważnych dla dziecka – spotkania z okazji Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia oraz inne imprezy okolicznościowe – np. „Majówka”, „Dzień Dziecka”, „Pożegnanie lata”. Podczas uroczystości i imprez modelowano pozytywne postawy oraz zachowania biologicznych rodziców i innych osób bliskich dziecku. Poszerzano również kompetencje rodzica w zakresie konstruktywnych sposobów spędzania czasu z dzieckiem – wspólne zabawy i różnorodne formy aktywności.

W 2018 r. tak jak w latach poprzednich infrastruktura sportowo – rekreacyjna i kulturalna umożliwia korzystanie z:

- ofert Ostrołęckiego Centrum Kultury i między innymi cyklicznych spotkań „Godziny dla rodziny” i „Nastroje we dwoje”,
- ofert Parku Wodnego, hal sportowych,
- lodowiska, boisk, systematycznie modernizowanych boisk przyszkolnych oraz siłowni zewnętrznych usytuowanych w różnych punktach miasta.
- w Parku Miejskim przy ul. Parkowej z urządzenia Parkour, do ćwiczeń kondycji fizycznej,

Kontynuowano realizację uchwały Nr 303/XXVIII/2012 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie podjęcia działań zmierzających do poprawy warunków życia rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie miasta Ostrołęki. Dzięki temu zostały stworzone warunki dla ww. rodzin w celu łatwiejszego ich dostępu do dóbr kultury oraz infrastruktury sportowej.

Zadanie szczegółowe 1.5 Wspieranie realizacji działań skierowanych do rodziców, w celu podnoszenia umiejętności rodzicielskich oraz kształtowania prawidłowych postaw wobec używania substancji psychoaktywnych. Organizowanie szkoleń, kursów dla rodziców w celu pogłębiania, aktualizowania ich wiedzy na temat działania środków psychoaktywnych, nowych substancji psychoaktywnych, pozamedycznego stosowania produktów medycznych, których używanie może prowadzić do uzależnienia.

Jedną z form profilaktyki uzależnień, jako czynnik chroniący, były szkolenia warsztatowe dla ojców pt. „Tato & córka – nowe spojrzenie”. Projekt miał charakter edukacyjny w zakresie genezy i skutków używania substancji psychoaktywnych przez młodzież i dorosłych. Skierowany był do ojców, którzy na co dzień są odpowiedzialni za rozwój i wychowanie swoich dzieci, mają być dla nich autorytetem i przewodnikami życiowymi, a tych ról z różnych powodów nie wypełniają. Wiedza przekazana podczas spotkania ukazywała nie tylko zgubne skutki używania alkoholu, narkotyków, dopalaczy przez młodzież, ale również co ojcowie mogą zrobić, żeby być najskuteczniejszym „czynnikiem chroniącym”. W spotkaniu wzięło udział **15 ojców**.

W szkołach organizowano również szkolenia, spotkania i pogadanki dla rodziców, (np. „Jak rozpoznać czy dziecko bierze narkotyki”, „Kiedy i dlaczego dzieci ryzykują”, „Warsztaty profilaktyczne nt. używania środków psychoaktywnych przez młodzież”) często z udziałem psychologa oraz przedstawicieli stowarzyszeń i organizacji działających w zakresie profilaktyki uzależnień. Zapoznano ich z problemami uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz skalą występowania tego zjawiska w naszym mieście. Przekazano informacje gdzie można szukać pomocy w przypadku podejrzenia, że dziecko miało kontakt ze środkami uzależniającymi.

W szkoleniach i warsztatach z zakresu uzależnień wzięło udział:

- w 2018 r. – **917 rodziców** uczniów,
- w 2017 r. - **1.412 rodziców** uczniów.

W ramach wspierania rodziców, w celu podnoszenia ich umiejętności oraz kształtowania prawidłowych postaw wobec używania substancji psychoaktywnych w ZPWDz realizowano:

1) Indywidualne porady wychowawcze, psycholog spotykał się z rodzinami w ich miejscu zamieszkania lub jednej ze świetlic.

2) Spotkania informacyjno – organizacyjne w każdej placówce z udziałem rodziców, wychowawcy i kierownika dotyczące oferty świetlic, zasad ich funkcjonowania oraz zadań, określenie obszarów i celów współpracy z rodzicami.

Placówka Pieczy Zastępczej „Korczakówka” w 2018 roku prowadziła różnorodne działania. Organizowano spotkania grupowe oraz konsultacje indywidualne z rodzicami wychowanków, osobami bliskimi, pełnoletnim rodzeństwem dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej:

- udzielano wsparcia pedagogicznego i terapeutycznego w sytuacjach trudnych,
- edukowano w zakresie poprawnej komunikacji i zwiększania umiejętności społecznych,
- edukowano w zakresie wiedzy o narkotykach oraz nowych substancjach psychoaktywnych, skutkach ich używania, sposobach rozpoznawania użycia danych substancji oraz podejmowania skutecznych interwencji rodzicielskich,
- motywowano do podejmowania działań w celu rozwiązywania problemów własnych,
- wspierano w realizacji działań na rzecz poprawy sytuacji osobistej,
- prowadzono indywidualną terapię motywacyjną w celu podjęcia terapii uzależnienia,
- zachęcano rodziców do uczestnictwa w ważnych dla dzieci wydarzeniach życiowych,
- prowadzono działania w celu wzmocnienia w roli rodzicielskiej.

Zadanie szczegółowe 1. 6 Upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań, profilaktycznych, terapeutycznych, leczniczych oraz upowszechnianie wiedzy dotyczącej tematyki uzależnień i substancji psychoaktywnych, problemów z tego wynikających oraz możliwości ich rozwiązywania poprzez lokalne media.

Prezydent Miasta Ostrołęki inicjował działania informacyjne i edukacyjne dotyczące szkodliwości używania środków psychoaktywnych poprzez zlecenie do realizacji zadania w formie emitowania radiowych audycji informacyjno – edukacyjnych. W trakcie 2018 roku zostało zrealizowanych 25 emisji.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w ramach prowadzonej działalności w 2018 r. udzielał porad i informacji osobom zgłaszającym się z problemem narkomanii, przekazywał materiały edukacyjne dotyczące problemu narkomanii, kierował osoby zgłaszające się do OIK do specjalistów ze Stowarzyszenia Promocji Zdrowia „Nadzieja” (9 osób). Ośrodek udzielał także pomocy psychologiczno – pedagogicznej i prawnej 30 osobom z rodzin z problemem narkomanii. Łącznie do **Ośrodka Interwencji Kryzysowej** zgłosiło się w sprawie problemu uzależnień od narkotyków w 2018 r. - 30 osób, a w 2017 r. – 41 osób.

Stowarzyszenie Promocji Zdrowia „Nadzieja” zrealizowało:

Porady prasowe w miesięczniku „Ostrołęka Samorządowa”, Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Ostrołęki – edukacja w zakresie wiedzy na temat HIV/AIDS, HCV, narkomanii. Artykuły dotyczyły tematyki związanej z powyższymi zagadnieniami np. profilaktyki, metod wykrywania zakażeń, leczenia, a także sytuacji osób zakażonych w społeczeństwie. Poruszany był też problem narkomanii – przyczyn sięgania przez młodzież po środki odurzające, czynników chroniących przed uzależnieniem, a także jak i gdzie szukać pomocy dla uzależnionych bliskich.

Porady prasowe i informacja w BIP Ostrołęka **2018 r. - 10 artykułów, w 2017 r. – 8 artykułów.**

Szkolenie z okazji Światowego Dnia Walki z AIDS zorganizowane 3 grudnia 2018 r. w wymiarze 4 godzin dydaktycznych. Szkolenie prowadziły specjalistki terapii uzależnień. Uczestnikami szkolenia były osoby uzależnione od środków psychoaktywnych, korzystające z różnych form terapii oraz uczestniczące w grupach wsparcia na terenie m. Ostrołęki. Uczestnicy szkolenia uzyskali lub pogłębili wiedzę na temat HIV, AIDS i HCV, zapoznali się ze specyfiką tych zjawisk w kontekście ochrony swojego zdrowia i kontaktów z osobami zakażonymi HIV/chorymi na AIDS. Stowarzyszenie Promocji Zdrowia „Nadzieja” przeszkoliło:

2018 r. – 26 osób (osoby uzależnione, korzystające z terapii i uczestniczące w grupach wsparcia),

2017 r. - 34 osoby (osoby uzależnione, korzystające z terapii stacjonarnej i będące w trakcie leczenia).

Cel operacyjny 2: Działania w obszarze profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Zadanie szczegółowe 2.1 Wspieranie, wdrażanie programów profilaktycznych o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, biorący pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka sięgania po substancje psychoaktywne, adresowane do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.

W szkołach prowadzone były programy i zajęcia profilaktyczne. Szkolnymi programami profilaktycznymi objęto uczniów wszystkich ostrołęckich szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich. Realizowano warsztaty takie jak: „Narkotyki, dopalacze – Nie tędy droga!”, „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”, „Drugi Elementarz”, „Korekta”, „Śnieżna Kula”, „Cukierki”, „Wybierz sam”, „Potrafię być sobą”, „Odlot”, „Wybierz życie – pierwszy krok”, „Przeciwdziałanie uzależnieniom – cyberprzestrzeń”, „Doładuj się bez dopalaczy”.

Celem programów było przede wszystkim zmniejszenie tendencji do ryzykownych zachowań wykazywanych przez młodzież, a także zmniejszenie ryzyka natychmiastowych i odroczonej konsekwencji używania środków psychoaktywnych, wzmacnianie zachowań asertywnych, w tym umiejętności odmawiania używania środków psychoaktywnych, wzmocnienie innych pożądaných zachowań i ukazanie wpływających z nich korzyści, informowanie o ryzyku i konsekwencjach używania środków psychoaktywnych, modyfikowanie błędnych przekonań dot. używania substancji psychoaktywnych oraz społecznej akceptacji używania, wzmacnianie umiejętności życiowych, nauce asertywnej odmowy w przypadku, gdy ktoś proponuje substancje psychoaktywne, nabywanie przez młodzież wiedzy o czynnikach ryzyka i czynnikach chroniących przed używaniem narkotyków. W szkołach organizowano szkolenia, spotkania i pogadanki dla rodziców, często z udziałem psychologa oraz przedstawicieli stowarzyszeń i organizacji działających w zakresie profilaktyki uzależnień. Zapoznano ich z problemami uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz skalą występowania tego zjawiska w naszym mieście. Przekazano informacje gdzie można szukać pomocy w przypadku podejrzenia, że dziecko miało kontakt ze środkami uzależniającymi.

Działania profilaktyczno – wychowawcze realizowane były również poprzez prowadzenie zajęć plastycznych, rytmicznych, tanecznych, komputerowych, jako alternatywna forma spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.

Interesującą i mającą lepszą formę przekazu edukacyjno - profilaktycznego są spektakle teatralne. Przedstawienia teatralne poruszały głównie problem uzależnień w środowisku dzieci i młodzieży, relacji rodzinnych i społecznych.

Jednocześnie Prezydent Miasta Ostrołęki podejmował również bezpośrednie działania na rzecz dzieci i młodzieży, w tym między innymi poprzez organizację i współorganizację koncertów, spotkań i wyjazdów.

W trakcie roku 2018 Prezydent Miasta Ostrołęki zlecił realizację programów edukacyjno – profilaktycznych „Smak życia - czyli debata o dopalaczach” oraz „Debata” zrealizowanych w Szkołach Podstawowych Nr 1, 2, 3, 5, 6 w Ostrołęce.

W pierwszym projekcie (15 godzin dydaktycznych) wzięło udział 215 uczniów z 12 klas, natomiast w drugim projekcie (15 godzin dydaktycznych) wzięło udział 228 uczniów z 15 klas. **Łącznie w dwóch programach uczestniczyło 443 uczniów.** Celem programów było pokazanie młodzieży pozytywnych alternatyw dla ich życia, poprzez realizację pasji i zainteresowań, zachęcenie do niepodejmowania prób lub zaniechania eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi i pobudzającymi. Uczniowie uzyskali wiedzę pomocną

w kształtowaniu zdrowego stylu życia (poprzez metafory, prezentacje, filmy, udział w scenkach) w zakresie umiejętności, kompetencji i postaw pomocnych w asertywnej odmowie używania środków odurzających.

Ponadto z inicjatywy Prezydenta Miasta Ostrołęki w Szkole Podstawowej Nr 6 w Ostrołęce odbyły się warsztaty dla uczniów pt. „**Archipelag Skarbów**”. Jest to program profilaktyczny w całości oparty na modelu profilaktyki zintegrowanej. Działania określone w „Archipelagu Skarbów” ukierunkowane były m.in. na wzbudzanie motywacji do pracy nad własnym rozwojem w sferze budowania dojrzałych więzi oraz na profilaktykę zapobiegania i ograniczenia używania przez młodzież narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. **W zajęciach uczestniczyło 138 uczniów.**

Zadanie szczegółowe 2.3 Wdrażanie działań profilaktycznych adresowanych do osób o zwiększonym ryzyku wystąpienia problemów z używaniem, bądź uzależnieniem od substancji psychoaktywnych, ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne.

W ZPWDz zrealizowano:

1) Zajęcia grupowe z dziećmi w świetlicach prowadzone przez psychologa (1 x w tygodniu w każdej świetlicy), który na podstawie fachowych źródeł opracował i zrealizował wymienione bloki zajęć profilaktycznych dotyczących:

- przemocy: cykl zajęć „Ja wśród ludzi” opracowany na podstawie literatury fachowej oraz źródeł internetowych - kontynuacja,
- używania alkoholu: cykl zajęć „Człowieki nie piją” – kontynuacja,
- palenia papierosów: cykl zajęć „Człowieki nie palą” - kontynuacja,
- używania narkotyków: cykl zajęć „Człowieki nie biorą” – kontynuacja,
- internetu: cykl zajęć „Człowieki są offlajn” – kontynuacja,
- cykl zajęć z programu „Przewyciężanie nieśmiałości u dzieci”,

2) Zajęcia wychowawczo – profilaktyczne prowadzone przez wychowawców w świetlicach mające na celu rozwijanie osobowości, kształtowanie charakteru, budowanie pozytywnej samooceny, przeciwstawianie się agresji i przemocy, uczenie tolerancji i nazywania uczuć, nabywanie umiejętności radzenia sobie z emocjami, nabycie podstawowej wiedzy na temat profilaktyki uzależnień m. in.:

- „ABC emocji” – cykl zajęć uczących zarządzania swoimi emocjami,
- „Doładuj się” - zapoznanie z przejściowymi i trwałymi skutkami spożywania alkoholu oraz środków odurzających,

- „Janek i Graciella” - zajęcia z profilaktyki uzależnień behawioralnych, m.in. od internetu i komputera,
- „Zasady- nasze wewnętrzne drogowskazy” - wprowadzanie zasad ułatwiających funkcjonowanie w grupie oraz rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych,
- „Przewycięzanie agresji” – cykl zajęć na temat agresji, nauka przewycięzania zachowań agresywnych,
- „Filip na feralnej wyspie” - wybrane elementy programu profilaktyczno – wychowawczego dotyczące używek,
- „Nasza droga przez życie” - wybrane elementy programu profilaktyczno –wychowawczego dotyczące fonoholizmu, narkotyków, dopalaczy, wagarowania i ich wpływu na wypełnianie codziennych obowiązków,
- „Co to są uzależnienia i ich rodzaje”,
- „Zagrożenia dla zdrowia” – używki, nauka sposobów odmawiania,
- „Narkotyki i młodzież – dlaczego młodzi ludzie sięgają po zabronione substancje” – cykl pogadań,
- „Zachowania ryzykowne”.

W Placówce Pieczy Zastępczej „Korczakówka” zrealizowano:

1. Zajęcia grupowe i indywidualne rozmowy podczas, których:
 - przedstawiano konsekwencję zażycia i długotrwałego używania narkotyków, nowych substancji psychoaktywnych oraz leków używanych w celach niemedycznych, zapoznano z objawami i fazami uzależnienia,
 - wskazywano na konsekwencje zdrowotne tj. HIV/AIDS, HCV, choroby zakaźne i weneryczne, w związku z podejmowaniem zachowań ryzykownych przez osoby znajdujące się pod wpływem działania narkotyków, NSP, leków,
 - kształtowano zachowania prozdrowotne,
 - kształtowano właściwą postawę wobec osób biorących środki psychoaktywne.
2. Terapię motywacyjną wobec osób eksperymentujących, bądź zagrożonych inicjacją narkotykową.
3. Otoczono opieką terapeutyczną, pedagogiczną wychowanków zagrożonych zachowaniami ryzykownymi.
4. Udzielano wsparcia pedagogicznego, terapeutycznego dzieciom z rodzin z problemem uzależnienia.
5. Podejmowano działania edukacyjne polegające na dostarczaniu wiedzy o funkcjonowaniu rodziny z problemem uzależnienia, w tym podejmowaniu ról przez dzieci.

6. Prowadzono indywidualną psychoterapię z pełnoletnimi wychowankami, których rodzice są uzależnieni oraz zajęcia socjoterapeutyczne dające możliwość odreagowania trudnych emocji związanych z sytuacją rodzinną.

Powyższe działania mają na celu zapobieganie powielania przez wychowanków placówki nieprawidłowych wzorców wyniesionych z domów rodzinnych.

Cel operacyjny 3: Zwiększenie dostępności do leczenia, rehabilitacji i reintegracji społecznej oraz programów redukcji szkód.

Zadanie szczegółowe 3.1 Rozwijanie dostępu do leczenia ambulatoryjnego dla osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz dla osób szkodliwie używających ww. substancji poprzez m. in. prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i ich rodzin. W ramach działania punktu motywowanie i informowanie o możliwościach leczenia, poradnictwo, terapia w sytuacji kryzysu w rodzinie, pomoc psychologiczna dla osób zagrożonych i rodzin osób z problemem, informowanie o dostępnych miejscach pomocy i terapii w przypadku uzależnienia od narkotyków. Prowadzenie Telefonu Zaufania dla osób z problemem uzależnień od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

NZOZ Poradnia Rehabilitacyjno – Readaptacyjna „NADZIEJA” działa w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia, oddziałem mazowieckim. W Poradni prowadzone były sesje psychoterapii indywidualnej, poradnictwo psychologiczne, diagnozy, konsultacje psychiatryczne. Łącznie w 2018 r. udzielono 1.850 porad z zakresu uzależnienia i współuzależnienia, a w 2017 r. udzielono 1.551 porad;

Grupa wsparcia anonimowych narkomanów

Mityngi grupy wsparcia dla osób uzależnionych odbywały się w każdy poniedziałek w godzinach 18.00 – 20.00. Podczas spotkań uczestnicy uzyskiwali wsparcie w trudnościach związanych z trzeźwieniem i mogli dzielić się swoimi problemami z innymi osobami wychodzącymi z uzależnienia. Spotkania mają charakter otwarty i są skierowane zarówno do absolwentów placówek terapeutycznych, osób będących w trakcie terapii uzależnienia, jak i osób chcących podjąć leczenie.

Stowarzyszenie Promocji Zdrowia „Nadzieja” realizowało następujące działania:

1) Telefon zaufania w każdy wtorek w godzinach: 13.00 – 15.00, w którym prowadzone były konsultacje telefoniczne – zgłaszane problemy dotyczyły szerokiej problematyki HIV/AIDS, HCV, placówek wykonujących bezpłatne badania, uzależnień, leczenia odwykowego, zachowań ryzykownych itp.

Telefon zaufania 80 godzin

2) Prowadzenie punktu informacyjno - konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych z telefonem zaufania, który działał w każdy czwartek w godzinach 18.00 – 20.00. W punkcie informacyjnym pracował specjalista terapii uzależnień i psychoterapeuta. Udzielano konsultacji osobom z problemem uzależnień, prowadzono diagnozę problemu, kierowano na odpowiednią formę leczenia.

Prowadzenie punktu informacyjno - konsultacyjnego 80 godzin

3) Prowadzenie grupy informacyjno - edukacyjnej dla rodziców, związanej z przeciwdziałaniem narkomanii. Spotkania odbywały się w każdą środę w godzinach 18.00 – 21.00. Podczas zajęć rodzice dzieci uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem uzyskiwali informacje na temat profilaktyki i leczenia uzależnień. Omawiano przyczyny uzależnień jak i sposoby zapobiegania im. Uczestnicy dowiadywali się jak postępować z dzieckiem zażywającym narkotyki, omawiali osobiste trudności w tym zakresie oraz mieli możliwość wymiany doświadczeń. **W 2018 r. w grupie brało udział 8 osób, natomiast w 2017 r. – 9 osób.**

Grupa informacyjno – edukacyjna dla rodziców 120 godzin

4) Poradnictwo indywidualne w ramach punktu konsultacyjnego, świadczone w każdy poniedziałek w godz. 12.00 – 14.00 lub środę w godz. 12.00 – 14.00. Punkt prowadził pedagog, specjalista terapii uzależnień, w którym udzielał porad i konsultacji z zakresu wiedzy dotyczącej zakażeń wirusem HIV, HCV oraz narkomanii, udzielał wsparcia psychologicznego osobom zakażonym lub z grupy ryzyka oraz ich rodzinom. Porady dotyczyły zagadnień związanych z profilaktyką zakażeń, diagnostyki oraz możliwości leczenia osób zakażonych wirusami HIV, HCV.

Poradnictwo indywidualne w ramach punktu konsultacyjnego 80 godzin

5) Trening interpersonalny odbywający się w okresie maj - czerwiec 2018 r., w ramach którego uczestnicy uczyli się sposobów radzenia sobie z konkretnymi problemami zarówno w sytuacjach społecznych jak i osobistych. Przeprowadzono trening asertywności w zakresie obrony swoich praw w sytuacjach społecznych i osobistych oraz umiejętności odmawiania, w tym odmawiania alkoholu i narkotyków. Uczestnicy (osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków, trzeźwe, po wstępnym programie terapii) zdobyli lub zwiększyli swoją wiedzę

i umiejętności w zakresie komunikacji i zachowań asertywnych w odniesieniu do tych tematów, które są szczególnie ważne dla utrzymania trzeźwości. Zajęcia miały na celu zapoznanie uczestników z teoretycznymi założeniami dotyczącymi korzyści wpływających z konkretnych sposobów zachowań – w odniesieniu do każdego z tematów oraz przetrenowanie nowych zachowań w odgrywanych scenkach. Przedmiotem treningu były takie tematy jak: komunikacja werbalna i niewerbalna, trening zachowań asertywnych w różnych sytuacjach, umiejętność odmawiania, w tym odmawiania alkoholu i narkotyków. Uczestnicy zdobywali, bądź zwiększali swoją wiedzę i umiejętności w zakresie radzenia sobie z myślami o picciu alkoholu, braniu narkotyków, konstruktywnego radzenia sobie z różnymi stanami emocjonalnymi. Wszystkie te umiejętności są niezwykle istotne dla zapobiegania nawrotom uzależnienia. W treningu wzięło udział **12 osób**.

Trening interpersonalny

40 godzin

Zadanie szczegółowe 3.3 Wspieranie realizacji programów w zakresie rehabilitacji, postrehabilitacji i reintegracji społecznej osób szkodliwie używających lub uzależnionych od różnych substancji psychoaktywnych. Dalsza realizacja działań takich jak: grupy wsparcia dla osób uzależnionych, grupy psychoedukacyjne. Wsparcie i pomoc w zwiększaniu kompetencji zawodowych, społecznych poprzez kursy zawodowe, poruszanie się po rynku pracy, autoprezentacji, treningi umiejętności interpersonalnych, asertywności, zapobiegania nawrotom itp.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Monar” Ośrodek Rehabilitacyjno – Readaptacyjny w Ostrołęce prowadzi placówkę, w której realizowany jest długoterminowy stacjonarny program rehabilitacyjno – readaptacyjny dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych w oparciu o metodę społeczności terapeutycznej. Odbiorcami programu są osoby (powyżej 18 roku życia) uzależnione od różnych substancji psychoaktywnych. Głównym celem terapii jest zdobywanie wiedzy i umiejętności potrzebnych dla trzeźwego życia. W tym celu w ośrodku prowadzone są grupy edukacyjne i terapeutyczne dotyczące wiedzy o uzależnieniu, metodach radzenia sobie z głodem alkoholowym/narkotykowym, grupa zapobiegania nawrotom choroby, trening zachowań konstruktywnych oraz trening asertywności. Cykl terapeutyczny trwa ok. 12 – 18 miesięcy i podzielony jest na trzy etapy, które są miarą postępów w leczeniu pacjenta. Na każdym z etapów status pacjenta jest inny. Zróżnicowany jest również rodzaj oddziaływań terapeutycznych i oczekiwań względem osoby leczonej się.

Formy realizacji programu:

- społeczność terapeutyczna (terapia grupowa),

- terapia indywidualna,
- warsztaty i treningi psychologiczne,
- warsztat konstruktywnych zachowań, asertywności, zapobiegania nawrotom choroby.

Ponadto uczestnicy terapii otrzymują opiekę psychologiczną, psychiatryczną, medyczną. Biorą udział w zajęciach psychoedukacyjnych, ergoterapii, terapii zajęciowej.

W ciągu roku nie wystąpiły żadne trudności w realizacji zaplanowanych działań. Realizacja programu terapeutycznego w placówce w 2018 roku przebiegała bez zastrzeżeń, zgodnie z założeniami programowymi.

Liczba miejsc w placówce – 27.

Liczba osób przyjętych do ośrodka w 2018 r. w okresie sprawozdawczym: **49** osób.

Liczba osób wypisanych z ośrodka w 2018 r. w okresie sprawozdawczym: **50** osób.

Liczba osób ogólnie leczonych w ośrodku w 2018 r. (część osób przebywających od 2017 r.) w okresie sprawozdawczym: **71** osób.

Liczba osobodni wykonanych w okresie sprawozdawczym: **7.656** osobodni.

Liczba personelu: 16 osób.

W 2018 r. do Monaru zgłosiło się na leczenie 71 osób, a w 2017 r. – 88 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizował zadania w zakresie pomocy społecznej. Adresatami tej pomocy były osoby uzależnione od narkotyków oraz ich rodziny, w tym dzieci. W stosunku do osób uzależnionych i jednocześnie zagrożonych wykluczeniem społecznym prowadzono działania w celu zintegrowania ich z lokalnym środowiskiem.

W 2018 r. pomocą finansową i rzeczową objęto 28 osób (z 21 rodzin) uzależnionych od narkotyków. W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni MOPR podejmowali, na rzecz tych osób/rodzin, następujące działania:

- motywowanie do podjęcia leczenia, kontynuowania terapii i zachowania abstynencji,
- motywowanie do systematycznych wizyt w Poradni Zdrowia Psychicznego,
- motywowanie do podjęcia zatrudnienia,
- motywowanie rodziny do uczestnictwa w grupach wsparcia,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych i współpraca z rodziną,
- kierowanie do Stowarzyszenia Promocji Zdrowia „Nadzieja” w Ostrołęce.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie współpracowali z funkcjonującymi na terenie miasta Ostrołęki placówkami, instytucjami, organizacjami społecznymi, w celu rozwiązywania problemów osób dotkniętych problemem narkomanii i ich rodzin, m.in.: Stowarzyszeniem Promocji Zdrowia „Nadzieja”, Sądem Rejonowym, Komendą Miejską Policji, Stowarzyszeniem „Monar”, Poradnią Leczenia Uzależnień.

Ponadto MOPR współpracował z Zespołem Placówek Wsparcia Dziennego:

- kierując na zajęcia do świetlic dzieci i młodzież z rodzin ubogich, zagrożonych patologią społeczną (m.in. narkomanią) z terenu miasta Ostrołęki,
- w zakresie pomocy rodzinom z problemem uzależnienia, objętym wsparciem asystentów rodziny (bezpośrednio z asystentami rodziny).

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2018 roku przyznał 28 osobom uzależnionym od narkotyków i ich rodzinom pomoc finansową **na kwotę 146.041,00 zł, a w 2017 r. – 33 osobom/rodzinom na kwotę 139.649,85 zł.**

Cel operacyjny 4 Wzrost jakości pracy podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania narkomanii oraz zwiększenie skuteczności realizowanych działań i rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

Profesjonalne programy profilaktyczne, skierowane do różnych grup osób zagrożonych lub dotkniętych problemem uzależnienia z terenu Ostrołęki, realizowało Stowarzyszenie Promocji Zdrowia „Nadzieja”. Kadra Stowarzyszenia:

2018 r. pedagog, psychoterapeuta, psychiatra, psycholog – specjalista terapii uzależnień i 3 specjalistów terapii uzależnień, którzy posiadają Certyfikat Specjalisty Terapii Uzależnień.

2017 r. pedagog, psychoterapeuta, psychiatra, psycholog – specjalista terapii uzależnień i 3 specjalistów terapii uzależnień, którzy posiadają Certyfikat Specjalisty Terapii Uzależnień.

Zadanie szczegółowe 4.2 Szkolenie grup zawodowych, w szczególności: lekarzy pierwszego kontaktu, lekarzy psychiatrów, pielęgniarek i położnych podstawowej opieki zdrowotnej, ratowników medycznych, psychologów, psychoterapeutów w zakresie rozpoznawania używania i nadużywania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz cech współuzależnienia. Celem jest umiejętne rozpoznawanie problemu używania, czy uzależnienia od ww. środków oraz współuzależnienia i w związku z tym, kierowanie osób do odpowiednich instytucji pomocowych, terapeutycznych, leczniczych.

Zadanie szczegółowe 4.3 Szkolenie grup zawodowych niemedyceńskich, często mających kontakty z osobami używającymi środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych - przedstawiciele Policji, Straży Miejskiej, kuratorów, sędziów, nauczycieli, pedagogów, księży, pracowników socjalnych, w zakresie

umiejętnego podejmowania interwencji w stosunku do osób uzależnionych, szkodliwie używających, jak też eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi.

Zadanie szczegółowe 4.4 Prowadzenie szkoleń dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą, doskonalących ich umiejętności wczesnego rozpoznawania zagrożenia wynikającego z używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz umiejętności podejmowania interwencji profilaktycznej.

W ramach doskonalenia zawodowego kadry pedagogicznej z ostrołęckich szkół oraz pedagogów, pracowników socjalnych i osób pracujących w obszarze profilaktyki uzależnień Prezydent Miasta Ostrołęki podpisał umowę zlecenie na przeprowadzenie szkolenia pt. „Substancje psychoaktywne w Polsce, a najnowsza polityka antynarkotykowa” W szkoleniu wzięło udział **35 osób**.

Zadanie szczegółowe 4.5 Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do osób, instytucji, organizacji pozarządowych, uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, realizujących zadania strategii przeciwdziałania narkomanii, w tym opracowanie i upowszechnienie materiałów informacyjno - edukacyjnych dotyczących profilaktyki i leczenia osób uzależnionych oraz zagrożeń związanych z HIV, HCV i HBV oraz chorób przenoszonych drogą płciową wśród osób używających substancji psychoaktywnych.

W celu rozszerzenia działań z zakresu zadań własnych gminy z przeciwdziałania narkomanii Miasto Ostrołęka, reprezentowane przez Prezydenta Miasta Ostrołęki, zlecało do realizacji zadania publiczne w ramach ogłoszonych konkursów ofert. **W 2018 roku Stowarzyszenie Promocji Zdrowia „Nadzieja”** realizowało w ramach zadań zleconych działania specjalizujące się w pomocy osobom uzależnionym od narkotyków, ich rodzinom czy osobom zagrożonym problemem narkomanii i otrzymało na realizację działań kwotę 30.000 zł. Pozostałe podmioty uprawnione - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Ostrołęce, ul. gen. T. Kościuszki 21, Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca w Ostrołęce plac gen. Józefa Bema 11, Caritas Diecezji Łomżyńskiej ul. Rybaki 1 w Łomży, Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń” ul. gen. A.E. Fieldorfa „Nila” 158, lok. 65E w Ostrołęce, Diecezja Łomżyńska Parafia p. w. Nawiedzenia NMP w Ostrołęce ul. Szwedzka 2, Centrum Edukacji Medialnej SpesMediaGropup w Łomży – Diecezjalne Radio „Nadzieja” w Ostrołęce ul. W. Gomulickiego 1, Okręg Mazowiecki Związku

Harcerstwa Rzeczypospolitej w Warszawie, ul. Ursynowska 36/38, Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy ul. gen. T. Kościuszki 24/26 w Ostrołęce, Fundacja Homo Homini im. Karola de Foucauld, ul. ks. Popiełuszki 43, 30-898 Kraków, Polska Fundacja Zabezpieczenia Społecznego ETOS z siedzibą w Warszawie, ul. Nowy Świat 33/13, 00 – 029 Warszawa Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Ostrołęce „Dajmy im radość” w Ostrołęce – prowadziły pogadanki, prelekcje oraz programy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, w tym wśród dzieci i młodzieży, a także organizowały „Bezpieczne wakacje w mieście i plenerze”. Łączna kwota dotacji na ten cel wyniosła 124.300,00 zł.

Ponadto w 2018 roku Oficer Prasowy KMP za pośrednictwem strony internetowej Komendy Miejskiej Policji i lokalnych mediów nagłaśniał działania profilaktyczne ukierunkowane na przeciwdziałanie narkomanii oraz zamieszczał materiały wskazujące na efekty działań ostrołęckiej Policji w zakresie walki z przestępczością narkotykową.

Po analizie realizacji zadań określonych w Programie należy wskazać, że:

- 1) Od kilku lat mieszkańcy Ostrołęki, dzięki publikacjom przygotowanym przez specjalistów, mają możliwość pogłębiania swojej wiedzy na temat uzależnień oraz HIV/AIDS, HCV.
- 2) Liczba specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym od substancji psychoaktywnych w Ostrołęce utrzymuje się na stałym poziomie.
- 3) Infrastruktura sportowo – rekreacyjna oraz kultury na terenie Ostrołęki pozwala na atrakcyjne spędzanie czasu oraz stanowi alternatywę dla dzieci i młodzieży, a także dorosłych - wybór życia wolnego od środków psychoaktywnych.
- 4) Placówki wsparcia dziennego oferują dzieciom i młodzieży różnorodne, ciekawe formy spędzania czasu wolnego, w celu zapobiegania ryzykownym zachowaniom dzieci i młodzieży.
- 5) W porównaniu do 2017 r. zmniejszyła się liczba osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, zgłaszających się do placówki realizującej długoterminowy stacjonarny program rehabilitacyjno – readaptacyjny.
- 6) Wzrosła (w porównaniu do 2017 r.) liczba osób, które zgłaszały się w 2018 r. po porady do specjalistów terapii uzależnień.
- 7) Wzrosła (w porównaniu do 2017 r.) kwota pomocy materialnej udzielanej, przez MOPR, osobom/rodzinom z problemem uzależnienia od narkotyków i substancji psychoaktywnych.